

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ІЗ СУЧАСНОЮ СИСТЕМОЮ МЕНЕДЖМЕНТУ

Проблема економічної безпеки на рівні держави існувала завжди, але сьогодні вона набула особливої гостроти. Вирішення цієї проблеми повинно базуватися на надійній та ефективній системі захисту економічних інтересів регіонів.

Рівень розвитку суспільства призвів до того, що війна між розвинутими країнами не має сенсу, тому що вона приречена до програшу усіх її учасників. Об'єктом нападу стає не територія держави, а її устрій, сутність суспільства, функціонування державних установ, благополуччя громадян. Все це спонукало до появи нових, більш ефективних видів агресії: економічних війн, економічної зброї, інформаційних війн та інших.

Категорія "економічна безпека" набула свого нинішнього значення ще у 70-ті роки ХХ ст. в розвинутих капіталістичних країнах. Саме тоді, відстоюючи реалістичну оцінку сформованої міжнародної обстановки, представники країн Західної Європи виступили за використання економічних методів забезпечення національної безпеки. Як показує світовий досвід, забезпечення економічної безпеки – це, насамперед, гарантія незалежності країни, умова стабільності і ефективності життєдіяльності суспільства. Одним з головних завдань економічної безпеки є збереження і зміцнення позицій країни у світовій економічній системі.

Поняття "безпека" широко трактується практично у всіх життєво важливих напрямках. Традиційно прийнято виділяти три рівні безпеки: особиста, суспільства і держави. Особливе місце належить економічній безпеці держави, у рамках якої рельєфно виділяються такі напрямки її забезпечення, як безпека вітчизняного сектора виробництва, стійкість національної грошово-кредитної системи, регіональні аспекти економічної безпеки й економічна безпека суб'єктів господарювання.

Донедавна проблеми економічної безпеки були предметом розгляду в основному західних фахівців. Українські і російські дослідники звернулися до них порівняно недавно, чим зумовлена незначна кількість наукових праць у цій області. Категорія економічної безпеки є новою для української економіки.

Пропонуємо розглядати економічну безпеку як синтетичну категорію економічної теорії і політології й одночасно універсальну категорію, дія якої виявляється на всіх рівнях, починаючи з національної економіки і закінчуючи окремо узятим підприємством.

Як і будь-яке інше поняття, політика забезпечення економічної безпеки побудована на певних принципах, що визначають її політичну і правову базу для оцінки внутрішніх і зовнішніх загроз, формування національних інтересів і стратегій. До них доцільно віднести: верховенство закону при забезпеченні економічної безпеки; дотримання балансу економічних інтересів особи, сім'ї, суспільства, регіону, держави; взаємну відповідальність особи, сім'ї, суспільства, регіону, держави щодо забезпечення економічної безпеки; своєчасність та адекватність заходів, пов'язаних із відверненням загроз і захистом економічної безпеки; пріоритет договірних (мирних) заходів як у внутрішніх, так і зовнішніх конфліктах економічного характеру; інтеграція національної економічної безпеки з міжнародною; пріоритет прав людини; чітке розмежування повноважень органів державної влади; адекватність заходів захисту національних інтересів реальним та потенційним загрозам.